

Denna patient-
broschyr har du fått
av din läkare
eller sjuksköterska.

Till dig som har ordinerats Pradaxa[®]

Patientinformation om Pradaxa vid förmaksflimmer och stroke.

Din behandlande läkare har ordinerat dig Pradaxa®.
Det är ett blodförtunnande läkemedel som minskar risken
för blodpropp.

Vid förmaksflimmer kan blodproppar bildas i hjärtat.
Om dessa förs vidare till hjärnan kan de orsaka en stroke
(slaganfall/hjärninfarkt). I denna broschyr kan du läsa mer
om förmaksflimmer, hur det behandlas och varför blod-
proppsförebyggande behandling är viktig för att förhindra
stroke. Du hittar också information om hur Pradaxa fungerar,
varför behandlingen med Pradaxa är viktig och hur du ska
ta läkemedlet. Vi tar också upp vanliga frågor som till
exempel hur man häver den blodförtunnande effekten
av Pradaxa inför akut kirurgi eller vid olyckor.

Broschyren är granskad av Kristian Broms, MD Medical Affairs Lead/
Medical Manager Cardiovascular, Boehringer Ingelheim Sverige.

Innehåll

Att leva med förmaksflimmer och risk för stroke.....	4
Behandling av förmaksflimmer.....	9
Pradaxa som skydd mot stroke.....	13
Hur fungerar Pradaxa?	15
Hur tas Pradaxa?	17
Att tänka på när du tar Pradaxa	19
Att byta från en annan antikoagulationsbehandling till Pradaxa	23
Varför behövs inte regelbunden provtagning?.....	23
Möjliga biverkningar	25
Blödningsrisk vid behandling	25
Vanliga frågor och svar	26
Anteckningar	30

A man with a beard and short hair, wearing a blue button-down shirt, is looking down and slightly to his left. He is sitting at a wooden table. The background is a blurred outdoor setting with green foliage and a wooden structure. A semi-transparent white box with rounded corners is overlaid on the right side of the image, containing text in blue and black.

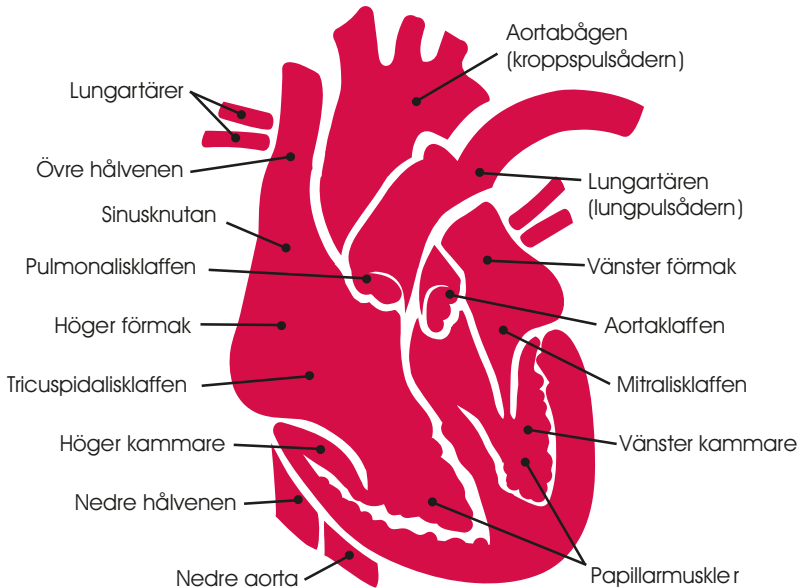
Att leva med förmaksflimmer och risk för stroke

Under normala förhållanden slår hjärtat i en regelbunden rytm. Rytmen uppkommer genom att elektriska impulser skickas från sinusknutan, en impulsgivare i höger förmak, och vidare genom hjärtats elektriska system, det så kallade retledningssystemet. Dessa elektriska impulser gör att hjärtat drar ihop sig. Normal regelbunden hjärtrytm benämns sinusrytm.

Vid förmaksflimmer är hjärtats rytm störd med följd att hjärtat istället slår oregelbundet och ofta fortare än vid normal sinusrytm.

En del personer har förmaksflimmer hela tiden medan andra har det ibland. Vissa känner att de har förmaksflimmer till exempel genom att de är tröttare än normalt, har lättare för att bli andfådd eller känner en obehagskänsla i bröstet, medan andra inte har några symtom alls. Förmaksflimmer delas huvudsakligen in i tre typer beroende på hur länge varje episod med förmaksflimmer varar.

Hjärta i genomskärning framifrån

Tre typer av förmaksflimmer

Paroxysmalt förmaksflimmer innebär att episoden med förmaksflimmer bryts av sig själv (spontankonverterar) inom en vecka, i många fall redan under det första dygnet.

Persisterande förmaksflimmer innebär att episoden med förmaksflimmer varar längre än en vecka, men kan fortfarande brytas och hjärtat återgår till normal sinusrytm. Vanligtvis krävs någon form av aktiv åtgärd med läkemedel eller en så kallad elkonvertering (se nedan), men den kan också brytas spontant.

Permanent förmaksflimmer innebär att man har förmaksflimmer hela tiden.

Förmaksflimmer är vanligt både i Sverige och i resten av världen och man vet att uppskattningsvis mer än 350 000 personer i Sverige lever med förmaksflimmer. Förekomsten av förmaksflimmer ökar med åldern. Vid förmaksflimmer kan man ha en ökad risk för blodpropp, delvis beroende på att blodet blir stillastående i hjärtat och lättare levrar sig. Blodproppen kan lossna och föras med blodet till hjärnan och orsaka en stroke.

Risken för blodpropp ökar med stigande ålder och om man har andra sjukdomar som till exempel högt blodtryck och diabetes. Om man bör ta någon blodproppsförebyggande behandling och vilket läkemedel man i så fall ska ta varierar därför mellan olika individer. Genom att medicinera med blodproppsförebyggande behandling kan risken för stroke minskas.

Behandling av förmaksflimmer

Behandling av förmaksflimmer utgörs av två huvudprinciper: behandling av hjärtrytmen/frekvensen samt behandling av risken för blodpropp.

Behandlingen är delvis beroende av vilken typ av förmaksflimmer som du har.

Reglering av hjärtrytmen/frekvensen

Reglering av hjärtats rytm kan ske på flera olika sätt. Vanligast är att man använder läkemedel som reglerar hjärtfrekvensen. Det mest använda läkemedlet tillhör en grupp läkemedel som kallas betablockerare. De bromsar hjärtats slaghastighet.

Ibland räcker inte denna behandling och då kan din läkare välja att lägga till andra typer av läkemedel som mer aktivt påverkar hjärtrytmen, så kallade antiarytmika. Om hjärtat slår snabbt när man har förmaksflimmer är det viktigt att man har ett läkemedel som bromsar hjärtat. Vad som är optimal hjärtfrekvens är olika för olika individer.

Reglering av hjärtrytmen kan också ske med hjälp av en elkonvertering som innebär att en kortvarig elektrisk energi ges över bröstkorgen under EKG-övervakning för att få hjärtat att återfå normal hjärtrytm.

Under själva elkonverteringen som tar några minuter är man sövd. En elkonvertering har bara effekt för stunden, varför det är vanligt att man kombinerar den med olika läkemedel som hjälper hjärtat att bibehålla den normala hjärtrytmen, sinusrytmen. Om man har svåra symtom och läkemedel inte hjälper, finns också kirurgiska ingrepp att överväga. Av dessa är en metod som kallas flimmerablation vanligast.

Vid en ablation behandlar man direkt inne i hjärtat med värme eller kyla för att minska episoderna med förmaksflimmer och i vissa fall kan man behandla bort dem helt. Ändå behöver man oftast fortsätta med sin blodförtunnande behandling.

Behandling av risken för blodpropp

Den som utöver förmaksflimmer har andra riskfaktorer för stroke skall också behandlas med blodproppsförebyggande läkemedel.

Hur stor risk man har för att få en stroke kan värderas utifrån olika skattningsskalor. Din läkare kan använda sig av dessa skattningsskalor för att se om just du bör ha någon blodproppsförebyggande behandling eller ej.

Genom att behandla förmaksflimmret utifrån dessa två principer kan man minska riskerna som det innebär att ha förmaksflimmer.

Pradaxa® som skydd mot stroke

Sedan 1970-talet har man känt till att blodpropps-förebyggande behandling minskar risken för stroke vid förmaksflimmer.

Pradaxa är ett blodförtunnande läkemedel som påverkar trombin, ett av de ämnen som normalt får blodet att levra sig. Det gör att kroppen själv kan lösa upp en propp som har bildats och minskar risken för att en ny blodpropp ska uppstå. Någon regelbunden provtagning krävs inte.

För att ge dig bästa skyddet mot en stroke är det viktigt att du tar Pradaxa enligt din läkares ordination. Även Pradaxa medför en ökad blödningsrisk.

Behandling med Pradaxa pågår ofta livslångt.

Hur fungerar Pradaxa®?

Blodets förmåga att koagulera (levra sig) styrs av olika koagulationsfaktorer som cirkulerar i blodet. De flesta koagulationsfaktorer är proteiner (äggviteämnen).

Pradaxa är ett läkemedel som minskar blodets förmåga att koagulera genom att motverka trombin (ett äggviteämne) som krävs för att blodproppar ska bildas.

Hur tas Pradaxa®?

Kapslarna tas två gånger om dagen och det är viktigt att de tas vid ungefär samma tid varje morgon och kväll. Om du glömmer ta en dos kan du ta en kapsel till, så länge det är mer än sex timmar kvar till din nästa dos. Om inte, invänta nästa planerade dos och ta den som vanligt.

Ta aldrig dubbel dos för att kompensera att du glömt en dos. Kapslarna ska sväljas hela och får inte tuggas, krossas eller öppnas.

Behandlingen med Pradaxa påverkas inte av vad du äter eller dricker, men eventuella magbesvär kan ofta lindras om du tar en Pradaxa i samband med måltid. Kapseln ska sväljas hel och med ett glas vatten. Missar du att ta din medicin flera gånger samma vecka, rådgör med din mottagning. Om du är osäker på om du tagit Pradaxa eller inte, ta hellre för lite än för mycket.

1. Kapslarna tas två gånger om dagen.

2. En på morgonen och en på kvällen.

3. Viktigt att de tas vid samma tid.

4. Kapslarna ska sväljas hela.

Att tänka på när du tar Pradaxa®

Följ dessa anvisningar när kapslarna tas ur blisterförpackningen:

- Ta fram kapslarna genom att dra bort aluminiumfolien på baksidan av blisterkartan.
- Tryck inte kapslarna igenom folien.
- Dra inte bort folien förrän du behöver en kapsel.

Kapseln är fuktkänslig. Håll läkemedlet torrt genom att förvara det i originalförpackningen i ett torrt utrymme och i rumstemperatur. Undvik alltså förvaring i badrummet. Det finns även en doseringsask för Pradaxa att tillgå, denna kan hjälpa dig att komma ihåg morgon- och kvälldosen av Pradaxa. Den kan fås på AK-mottagningar eller på apotek utan kostnad. Vissa apotek erbjuder även en SMS-tjänst som påminnelse för att du skall få hjälp med att komma ihåg att ta dina tabletter. Fråga på ditt lokala apotek om denna tjänst.

Läkemedel och naturläkemedel tillsammans med Pradaxa

Ta inte naturläkemedel som innehåller johannesört eftersom det minskar effekten av Pradaxa. Ta inte antiinflammatoriska läkemedel som till exempel Naproxen och Voltaren utan att först diskutera det med din läkare. Framför allt vid regelbunden användning kan detta öka risken för blödning.

Värktabletter som innehåller paracetamol, som Alvedon och Panodil, går bra tillsammans med Pradaxa. Tänk alltid på att berätta för din läkare/tandläkare att du använder Pradaxa.

Informera också din behandlande läkare om du samtidigt tar receptfria läkemedel eller naturläkemedel. Vissa kombinationer av läkemedel kan vara olämpliga eller kräva att dosen av Pradaxa minskas. Rådgör med din läkare eller apotekspersonal om du är osäker.

Informationskort

Ett informationskort där det står att du behandlas med Pradaxa delas ut på din mottagning. Ha alltid detta kort med dig så länge du behandlas med Pradaxa. Det är till för din säkerhet om olyckan skulle vara framme och sjukvårdspersonal snabbt behöver veta att du behandlas med Pradaxa.

Patienthalsband

Det finns även ett halsband att bära om så önskas. Detta halsband har både svensk och engelsk text och informerar om att du står på behandling med ett blodförtunnande läkemedel.

Meddela alltid din läkare/tandläkare att du tar Pradaxa inför planerade operationer eller tandläkarbesök. Ibland behöver du göra uppehåll med Pradaxa inför olika undersökningar och operationer. Din läkare eller sjuksköterska berättar i så fall hur länge du ska göra uppehåll med behandlingen.

Motion och resor

Motion är nyttigt och du kan motionera så mycket du känner att du kan och orkar. Dykning och kampsporter rekommenderas dock inte.

Vid flygresor bör Pradaxa förvaras i handbagaget. Ta med kapslar för hela resan. Det behövs inget intyg för att ta med Pradaxa utomlands.

Graviditet

Andelen kvinnor i fertil ålder som behandlas med Pradaxa är liten och det finns därför begränsad erfarenhet av Pradaxa vid graviditet. Vid eventuell graviditet under behandling med Pradaxa, ska behandlingen avbrytas och behandlande läkare kontaktas så snart som möjligt.

Att byta från en annan antikoagulationsbehandling till Pradaxa®

Om du redan behandlas med blodproppsförebyggande läkemedel, avgör din läkare hur länge du ska vänta innan du börjar ta Pradaxa.

Varför behövs inte regelbunden provtagning?

Effekten av Pradaxa skiljer sig inte nämnvärt åt mellan olika individer och påverkas inte heller av mat och dryck. Därför behöver du inte regelbundet mäta effekten genom blodprov, utan kan lita på att du får förväntat skydd mot stroke med samma dos varje dag förutsatt att du tar Pradaxa som du ska.

Möjliga biverkningar

Alla läkemedel kan ge biverkningar. Pradaxa har använts av många individer och tolereras i allmänhet väl.

Den vanligaste biverkan med Pradaxa är magbesvär vilket brukar vara övergående. Du kan då prova att ta medicinen med ett glas vatten i samband med måltid. Om besvären inte går över, bör du prata med din läkare.

Blödningsrisk vid behandling

Eftersom Pradaxa är ett blodproppsförebyggande läkemedel som minskar blodets förmåga att koagulera medför behandlingen en viss ökad risk för blödningar. Det är viktigt att inte avbryta behandlingen utan att tala med din läkare.

Om du skulle få en oväntad blödning från t ex mun, näsa eller urinvägar skall du kontakta din mottagning för råd.

Om du får en kraftig blödning, en blödning som inte slutar av sig själv eller om du fått ett kraftigt slag mot magen, bröstet eller huvudet skall du uppsöka närmaste akutmottagning. Där kontrolleras om du fått någon blödning.

Vid akuta situationer

Till Pradaxa finns ett särskilt motmedel, en så kallad antidot. Antidoten finns tillgänglig inom akutsjukvården och slutenvården och kan omedelbart upphäva den blodförtunnande effekten av Pradaxa. För mer information fråga din läkare.

Vanliga frågor och svar

Vad gör jag om jag har glömt att ta en kapsel?

Medicinen tas med fördel vid samma tidpunkt varje dag. Om du kommer på att du har glömt att ta Pradaxa under dagen, kan du ta din medicin om det är mer än 6 timmar kvar tills det är dags för nästa dos. Om det är kortare tid kvar hoppar du över den glömda dosen och fortsätter som vanligt då det är dags att ta nästa dos. Ta INTE dubbel dos.

Vad skall jag göra om jag kräks?

Om du kräks till exempel på grund av maginfluensa, kontakta din läkare eller sjuksköterska för råd.

Har medicinen biverkningar?

Risken för biverkningar är låg. Eftersom Pradaxa är en medicin som påverkar koagulationssystemet, bör du som patient själv kontakta sjukvården om du exempelvis har en blödning som inte upphör inom rimlig tid. Detta gäller även vid andra typer av blödningar (t ex blod i urinen eller avföringen, blåmärken som uppkommit utan skada).

Kan man äta vad man vill?

Ja, det går bra. Effekten av Pradaxa påverkas inte av någon mat.

Kan man dricka alkohol?

Ja, det går att kombinera Pradaxa med alkohol men vid blodförtunnande behandling bör alltid alkohol intas med måtta.

Kan jag ta Pradaxa tillsammans med mina andra mediciner?

Ja, eftersom Pradaxa i låg utsträckning påverkar eller påverkas av andra mediciner går det bra i de flesta fall. Undvik dock att ta andra medel som påverkar blodkoagulationen, behandling med ketokonazol, itraconazol (lokal hud- och hårbehandling går dock bra), cyclosporin, dronedaron eller johannesört. Om du också använder verapamil ska Pradaxa tas i en reducerad dos. Kontakta din läkare för mer information.

Kan jag äta och dricka samtidigt med Pradaxa?

Ja, din medicinering påverkas inte av vad du äter eller dricker. Du väljer själv om du vill ta Pradaxa med eller utan mat, men bör alltid svälja kapslarna hela tillsammans med ett glas vatten eller annan dryck. Tugga, krossa eller öppna inte kapslarna.

Pradaxa® 150 mg

kovat kapselit /
hårda kapslar

Dabigatraanieteksilaatti /
Dabigatranetexilat

60 x 1 kovaa kapselia /
60 x 1 hårda kapslar

Pradaxa® 150 mg
kovat kapselit /
hårda kapslar

Dabigatraanieteksilaatti /
Dabigatranetexilat

60 x 1 kovaa kapselia / hårda kapslar

Suun kautta / Oral användning

Boehringer
Ingelheim

Kan jag drabbas av stroke även om jag tar Pradaxa?

Pradaxa skyddar inte helt mot stroke. I normala fall är risken för stroke mycket liten, men om du får symtom som du misstänker kan vara en stroke, kontakta läkare omedelbart.

Vad gör jag om jag har tagit för många kapslar?

Om du har fått i dig för stor mängd läkemedel kontakta alltid läkare, sjukhus eller Giftinformationscentralen (tel 112) för rådgivning.

Vad händer om jag behandlas med Pradaxa och råkar ut för en plötslig olycka?

Det finns ett motmedel, en antidot, om man omedelbart behöver upphäva den blodförtunnande effekten av Pradaxa. Den kan användas vid akuta situationer, exempelvis inför en akut operation eller blödning.

Anteckningar

Här kan du göra egna anteckningar eller skriva upp saker som du kanske vill fråga om nästa gång du träffar din läkare/ sjuksköterska.

[illegible]

Pradaxa® tillhör en grupp läkemedel som kallas antikoagulantia (blodförtunnande). Detta läkemedel bidrar till att förhindra att blodproppar bildas genom att blockera trombinet som är en viktig komponent vid levring av blodet. Den verksamma substansen i Pradaxa heter dabigatran. Pradaxa finns som kapslar i styrkan 110 mg och 150 mg.

Pradaxa används till vuxna:

1. För att förhindra att blodproppar (djupa ventromboser, DVT) som bildas efter höft- eller knäoperationer.
2. För att förhindra att blodproppar bildas i hjärtat hos patienter med oregelbunden hjärtrytm (förmaksflimmer) och ytterligare minst en riskfaktor. Blodproppar kan lossna och transporteras till hjärnan och där orsaka en stroke, eller till andra organ och förhindra normalt blodflöde till dessa organ.
3. För att behandla blodproppar i blodkärlen i ben (djupa ventromboser – DVT) och lungor (lungemboli – LE) och för att förhindra att blodproppar bildas på nytt i blodkärlen i ben och lungor.

Använd inte Pradaxa om:

- du är allergisk mot dabigatran eller mot något av de övriga innehållsämnen i detta läkemedel
- du blöder mycket
- du har en sjukdom i ett organ i kroppen som ökar risken för allvarlig blödning (såsom pågående eller nyligen inträffat sår i mage eller tarm)
- nyligen inträffad blödning i hjärnan)
- du har en leversjukdom som leder till ökad blödningsrisk
- du tar mediciner för att förhindra blodproppar, t ex warfarin, rivaroxaban, apixaban eller heparin (förutom vid byte av blodförtunnande behandling)
- du har mekanisk hjärtklaff.

För fullständig information om Pradaxa, läs noga igenom bipacksedeln som medföljer förpackningen (se även fass.se).

